

**EMBARGADA FINS DIVENDRES, 21 DE JUNY DE 2019 A LES 00.30 AM
(hora Espanya, GMT+1)**

Les morts per malalties cardiovasculars atribuïbles al fred i a la calor descendeixen un 38% a Espanya

Les dones són molt més vulnerables a la calor, mentre que el fred causa més morts entre els homes

Barcelona, 21 de juny del 2019-. La mortalitat com a conseqüència del fred i de la calor ha anat en descens a Espanya al llarg de les últimes quatre dècades. Així ho destaca un estudi liderat per [l'Institut de Salut Global de Barcelona \(ISGlobal\)](#), centre impulsat per "la Caixa", que ha analitzat **la vulnerabilitat de la població espanyola a les temperatures** en un context **d'escalfament global**.

L'estudi, publicat a *The Lancet Planetary Health*, va analitzar les temperatures i les morts per malalties cardiovasculars registrades a **48 províncies espanyoles entre els anys 1980 i 2016**. Les malalties cardiovasculars són la principal causa de mort a Espanya i existeixen evidències sòlides sobre associacions entre la temperatura i la mortalitat per aquesta causa.

Els resultats mostren que en el període comprès entre 2002 i 2016 la mortalitat per malalties cardiovasculars atribuïble a la temperatura **va disminuir en un 38,2% respecte al període 1980-1994**. L'estudi, que ha analitzat sèries de 15 anys, mostra que aquesta causa de mortalitat relacionada amb la temperatura ha descendit a un **ritme superior al 17% per dècada**.

En concret, **la mortalitat cardiovascular atribuïble a la calor** en el període 2002-2016 es va reduir **més d'un 42% entre els homes i més d'un 36% entre les dones** en comparació amb el període 1980-1994. Pel que fa a **la mortalitat atribuïble al fred**, la comparació entre aquests mateixos períodes mostra un **descens del 30% entre les dones i de gairebé un 45% entre els homes**.

Les dades posen de relleu diferències notables en funció del sexe, ja que **la mortalitat associada a la calor és molt més elevada entre les dones, mentre que els homes són més vulnerables davant el fred**. Així mateix, s'observa que el risc de mortalitat atribuïble a la calor s'incrementa de manera significativa en edats més avançades, mentre que en el cas del fred només és així pels homes.

“Hem observat dos fenòmens que s'han produït de manera paral·lela: d'una banda, hi ha hagut un **augment de la temperatura mitjana de quasi 1º C** en les darreres quatre dècades. La tendència és que cada vegada hi ha menys dies de temperatures fredes, tant moderades com extremes, i més dies de temperatures càlides. I alhora s'ha produït una **adaptació de la població espanyola tant a les temperatures fredes com a les càlides**, ja que observem que davant una mateixa temperatura el número de morts que es produeixen és menor ara que quatre dècades enrere”, explica Hicham Achebak, investigador d'ISGlobal i del [Centre d'Estudis Demogràfics \(CED\)](#) i primer autor de l'estudi.

Les **causes** que permetrien explicar aquesta adaptació a les temperatures són el **desenvolupament socioeconòmic i les millores estructurals registrades**, que inclouen la millora del sistema de salut i dels habitatges. Com a indicadors d'aquest desenvolupament, els autors detallen que a Espanya entre els anys 1991 i 2009 la renda *per capita* va augmentar dels 8.700 € als 22.880 €, i la despesa en atenció sanitària per persona va passar de 605 € a 2.182 €. A més, el percentatge d'habitatges amb calefacció va passar del 25,8% en 1991 al 56,9% en 2011, mentre que els habitatges amb aire condicionat van passar del 4,16% el 1991 al 35,5% el 2008.

“El que hem vist és que **la població espanyola ha mostrat una gran capacitat adaptativa a l'augment de la temperatura**, però que aquesta **no ha estat necessàriament lligada a una estratègia de mitigació de les conseqüències del canvi climàtic**. Per tant, podria donar-se el cas que aquesta resposta adaptativa fos limitada i no es produís a nivells més elevats d'escalfament, quan es produeixi una acceleració en l'augment de les temperatures”, afirma Joan Ballester, investigador d'ISGlobal i coordinador de l'estudi.

Referència

Hicham Achebak, David Davolder, Joan Ballester. Trends in temperature-related age-specific and sex-specific mortality from cardiovascular diseases in Spain: a national time-series analysis. *The Lancet Planetary Health*. July 2019.

Sobre ISGlobal

L'Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal) és el fruit d'una aliança innovadora entre "la Caixa" i institucions acadèmiques i governamentals per contribuir a l'esforç de la comunitat internacional amb l'objectiu de fer front als reptes de la salut en un món globalitzat. ISGlobal consolida un node d'excel·lència basat en la recerca i l'assistència mèdica que té el seu origen en els àmbits hospitalari (Hospital Clínic i Parc de Salut MAR) i acadèmic (Universitat de Barcelona i Universitat Pompeu Fabra). El seu model de treball aposta per la translació del coneixement generat per la ciència a través de las àrees de Formació i Anàlisi i Desenvolupament Global. ISGlobal és membre del Programa CERCA de la Generalitat de Catalunya.

Prensa ISGlobal

Pau Rubio

pau.rubio@isglobal.org

93 214 73 33 / 696 91 28 41

Marta Solano

marta.solano@isglobal.org

93 214 73 33 / 661 45 16 00

Una iniciativa de:

